

PROGRAMMA OPEN MONUMENTENDAGEN APELDOORN

20
26

VEERKRACHTIG ERFGOED, IN TIJDEN VAN ONZEKERHEID

ZATERDAG 12 EN ZONDAG 13 SEPTEMBER

Opening Open Monumentendagen door Wethouder Messerschmidt op zaterdag 12 september
10:00 uur bij herberg Den Eikenboom, Beekbergerweg 2 in Loenen.

ERFGOED DAT MET DE TIJD MEEGAAT

Hoe blijft erfgoed van betekenis in een wereld die voortdurend verandert? Tijdens de Open Monumentendagen op 12 en 13 september ontdekt u hoe gebouwen en plekken in Apeldoorn zich aanpassen aan nieuwe tijden, terwijl hun geschiedenis behouden blijft. Dat sluit naadloos aan bij het landelijke thema 'Veerkrachtig erfgoed, in tijden van onzekerheid'.

Ook dit jaar openen bijzondere monumenten hun deuren. Bezoek bijvoorbeeld Herberg Den Eikenboom in Loenen, die na jaren van verval zorgvuldig is gerestaureerd, of neem een kijkje in enkele karakteristieke woonhuizen in De Parken. U ziet hoe monumenten door restauratie en verduurzaming weer klaar zijn voor de toekomst. Wilt u meer weten over het verduurzamen van een monumentale woning? Op de duurzaamheidsmarkt bij het KSG Wereldcollege staan medewerkers van het Energiepunt klaar om uw vragen te beantwoorden.

Daarnaast ontdekt u inspirerende voorbeelden van herbestemming. Zo kreeg de voormalige Fabianus- en Sebastianuskerk een nieuw leven als boulderhal en werd het Minerva-theater omgevormd tot de Menorah-kerk. Een bijzonder onderdeel van het programma is de openstelling van de atoomschuilkelder onder de Brinkhofflat. Deze unieke plek herinnert aan de periode van de Koude Oorlog, toen de angst voor een nucleair conflict groot was. De schuilkelder bood plaats aan duizenden inwoners en vertelt een verhaal over veerkracht, voorbereiding en bescherming in onzekere tijden. Geen monument in traditionele zin, maar wel een bijzonder icoon uit een belangrijke periode van onze geschiedenis.

Natuurlijk ontbreken ook de vertrouwde publieksfavorieten niet. Watermolens, de Politieacademie en vele andere bijzondere locaties heten u van harte welkom.

Ik wens u inspirerende ontmoetingen, verrassende ontdekkingen en vooral veel plezier tijdens de Open Monumentendagen 2026.

Peter Messerschmidt
Wethouder Cultuur en Erfgoed

1. Station Royaal

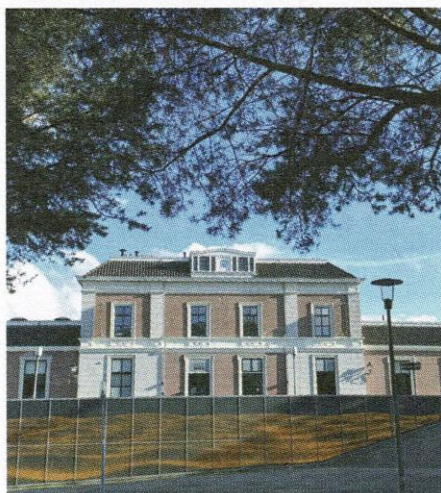
Adres: Stationsplein 4, Apeldoorn. **Website:** www.stationroyaal.nl

Het stationsgebouw heeft een uniek ontwerp als NS-Station uit de tweede helft van de 19e eeuw, met een hoog mid-dengedeelte en twee lagere zijvleugels. De rechterzijvleugel deed van 1876 tot 1977 dienst als koninklijke wachtkamer. In 1977 werd het historische interieur gesloopt, waaronder de koninklijke wachtkamer. Bij een grootschalige opknabbeurt van het Stationsplein in 2004 dreigde ook het station gesloopt te worden. Je kunt hier informatie krijgen over de deelnemende locaties en de dienstregeling voor de OMD-bus naar Beekbergen en Loenen.

Openingstijden:

zat 10 - 17; zon 10 - 17 uur.

Rolstoeltoegankelijk: ja

2. Ketelhuis

Adres: Veldhuisstraat 7, Apeldoorn. **Website:** www.ketelhuisapeldoorn.nl

Het voormalige ketelhuis van de Nettenfabriek (1951, gemeentelijk monument) is prachtig geconserveerd industrieel erfgoed, en tegenwoordig in gebruik voor evenementen en exposities. Het ligt in het hart van het Veldhuisgebied waar veel gesloopt is of gaat worden voor de bouw van een compleet nieuwe woonwijk en voorzieningen voor hoger onderwijs. Kom kijken naar informatie over de plannen van gemeente en vastgoed-beheerders voor dit gebied en de inpassing van belangrijke monumenten daarbinnen.

Openingstijden:

zat 11 - 17 uur; zon gesloten.

Activiteit: Orkest Ereprijs repteert op zaterdag af en toe voor een optreden.

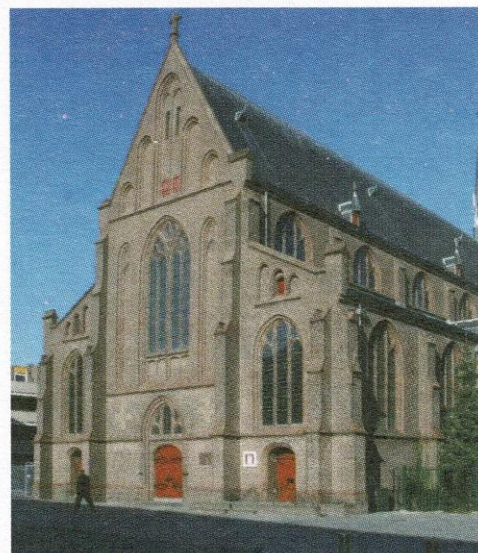
Rolstoeltoegankelijk: ja

3. Onze Lieve Vrouwekerk

Adres: Hoofdstraat 18, Apeldoorn.

Onze Lieve Vrouwekerk, gebouwd in 1895, is een zeer veerkrachtig monument. Het interieur is in originele staat, maar de kerk gaat wel met de tijd mee, want het is ook een Groene Kerk.

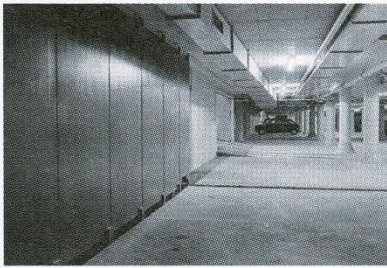
Je mag je zo noemen als je duurzaamheid, sociale rechtvaardigheid en het vergroenen van de gemeenschap centraal stelt. Zo zijn alle lampen vervangen door LED-verlichting, en gebruikte kleding krijgt via de Kledingbank een tweede leven. Wandel de fraai aangelegde inspiratietuin 'de Hof naar Goed Gaan' binnen: een rustpunt in een drukke stad. Ook de schatkamer is een bezoek meer dan waard.

Openingstijden:

zat 10 - 17; zon 12.30 - 17 uur.

Rolstoeltoegankelijk: ja

4. Brinklaan atombunker

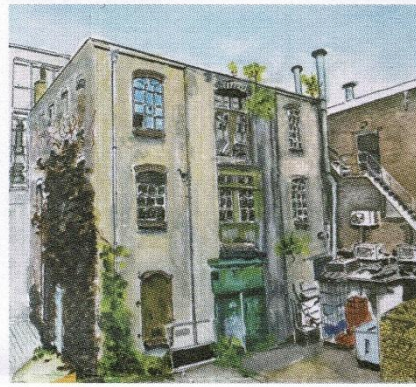
Adres: Rustenburgstraat 43, Apeldoorn. **Website:** www.geheugenvanapeldoorn.nl

Tijdens de Koude Oorlog in de jaren '50-'70 was de dreiging van een nucleaire aanval groot. Onder de wet Bescherming Bevolking werd de parkeergarage onder het appartementencomplex Brinkhof technisch ingericht als schuilgelegenheid voor maar liefst 7.000 personen. Geen monument, wel een uniek icoon uit de Koude Oorlog! Gidsen nemen je mee voor een indrukwekkende rondleiding (ca. 30 minuten) langs de nog aanwezige noodvoorzieningen. Let op: Maximaal 10 personen per groep; maximaal 230 bezoekers per dag. Je moet wel goed ter been zijn. Ingang via Rustenburgstraat 43.

Openingstijden:

Zat 10 - 17; zon 12.30 - 17 uur.

Rolstoeltoegankelijk: nee

5. Panama Pakhuis (alleen buitenzijde)

Adres: Marktstraat 4b, Apeldoorn.

Verscholen achter gevels en hekken ligt aan het nieuwe stadspark Grote Markthof het Panama Pakhuis, gebouwd in 1916 als meubelopslag. Na jaren van verval en een eindeloze onteigeningsprocedure, kwam het pakhuis najaar 2025 via een veiling in bezit van de eigenaars van het nabijgelegen restaurant Pide & Grill. Zij gaan het pakhuis herontwikkelen tot horeca en lofts. Tijdens OMD zullen de hekken open zijn, zodat je het pand van dichtbij kunt bekijken. In de naastgelegen Bizotterie (#6) kom je meer te weten over de bijzondere geschiedenis van dit pand en het schetsontwerp voor herbestemming.

Openingstijden (alleen buitenzijde):

zat 11 - 17; zon 12 - 17 uur.

Rolstoeltoegankelijk: ja

6. La Bizotterie

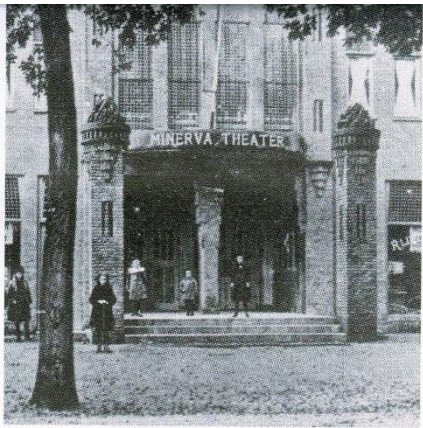
Adres: Marktstraat 12, Apeldoorn. **Website:**

www.labizotterie.nl
Gelukkig is de voormalige fietsenstalling, gebouwd als graanopslag in 1934, niet gesloopt en wordt die ingepast in het stadspark Grote Markthof. Sinds begin dit jaar tot a.s. november zijn er bijzondere vintage winkeltjes gevestigd die allemaal open zullen zijn. Ook zal de achterpoort open staan, waardoor je weer de originele zichtlijn door het oorspronkelijke pakhuis kunt beleven, en het nieuwe stadspark mooi te zien is. Verder is er een tentoonstelling met informatie over het schetsontwerp voor het gebied rond de Marktstraat en het Panama Pakhuis.

Openingstijden:

zat 11 - 17; zon 12 - 17 uur.

Rolstoeltoegankelijk: ja

7. Minerva Theater (Menorah)

Adres: Paslaan 11, Apeldoorn. **Website:** www.menorahapeldoorn.nl

Het voormalige Minerva Theater, geopend in 1920, werd door de Apeldoornse architect Chris Wegerif gebouwd in een expressionistische stijl. Ondanks diverse verbouwingen zijn veel artistieke details van dit rijksmonument intact gebleven. Sinds 1983 is het pand in gebruik door de Evangelische Zendingsgemeente Menorah, het Hebreeuwse woord voor een zevenarmige kandelaar. Je wordt gastvrij ontvangen door vrijwilligers van Menorah, die je alles vertellen over het huidige gebruik van het gebouw. Er ligt een print klaar van een artikel van Wegerifkenner Huub Thomas over de geschiedenis van het pand.

Openingstijden:

zat 11 - 17 uur; zon gesloten

Rolstoeltoegankelijk: ja

8. Evangelisch-Lutherse Kerk

Adres: Prof. Röntgenstraat 9, Apeldoorn. **Website:** www.luthersekerkapeldoorn.nl/

De Evangelisch-Lutherse Kerk is een gemeentelijk monument uit 1896, ontworpen door architect C.F. Bögeholtz. De kerktoren is 24 meter hoog. Aan de zwaan op de spits en de tekst op de voorgevel kun je zien dat het een Lutherse kerk is. Koningin Wilhelmina en prins Hendrik gingen hier naar de kerk. Ter gelegenheid van 100 jaar Lutherse Gemeente in Apeldoorn wordt op zaterdag 12 september 's middags om 16:00 een jubileumboek uitgereikt. De hele zaterdag kun je een beeldpresentatie van dit boek bekijken en zijn er deskundigen die je vertellen over de geschiedenis van het gebouw en van de Lutherse kerkgemeenschap in Apeldoorn.

Openingstijden:

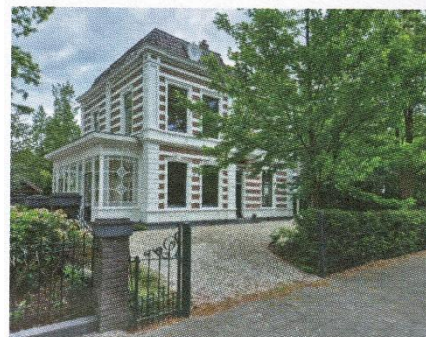
zat 11 - 17 uur; zon alleen open voor deelname aan de speciale muziek-kerkdienst om 12:00 uur.

Rolstoeltoegankelijk: ja

9. Mr. Van Rhemenslaan 11

Adres: Mr. v. Rhemenslaan 11, Apeldoorn. **Website:** www.parkenbuurt.nl

De villa uit 1885 is ontworpen door C.M. Gardenier, een invloedrijk architect en gemeenteraadslid in Apeldoorn. Hij speelde een grote rol bij de stedenbouwkundige ontwikkeling van de stad, met name van de wijk De Parken. Het pand in eclectische stijl, kenmerkend voor eind 19e eeuw, heeft vele

functies gehad: gebouwd als gezinswoning, daarna in gebruik als pension, huisartsenpraktijk, oogartsenpraktijk en sinds de jaren '70 door GGNET als verblijf voor patiënten. Sinds 2015 is het woonhuis in particuliere handen en is het met aandacht voor historie gerenoveerd en verduurzaamd. De woning is inmiddels een aantal jaren van het gas af. De eigenaresse laat bijzondere details in het interieur zien en neemt je graag mee in de manier waarop renovatie en verduurzaming zijn aangepakt.

Openingstijden:

zat 11 - 13 en 14 tot 17;
zon 11 - 13 en 14 tot 17 uur.

Rolstoeltoegankelijk: nee

10. KSG Wereldcollege

Adres: Jonkheer Meester G.W. Molleruslaan 42, Apeldoorn.

Website: www.ksg-apeldoorn.nl

Op 1 oktober 1877 wordt de Koninklijke Hogere Burgerschool Prins Hendrik der Nederlanden plechtig geopend in aanwezigheid van de Koning en zijn broer Prins Hendrik, de naamgever van de school. De school start met 12 leerlingen (jongens) en 7 leraren. In 2027 viert de school dus haar 150-jarig bestaan. Bekijk de tentoonstelling over de schoolgeschiedenis of woon een lezing (30 minuten) bij over de ontwikkelingsgeschiedenis van De Parken.

Daarnaast is de school hét startpunt voor informatie over monumentale verduurzaming. Bezoek de informatiestand van het Energiepunt voor gratis verduurzamingsadvies en ontdek de route langs drie open-gestelde, duurzame panden in de buurt.

Openingstijden:

zat 11 - 17; zon 11 - 17 uur.

Activiteit: Lezing over de ontwikkelingsgeschiedenis van De Parken: zat 12, 13 en 14 uur.

Rolstoeltoegankelijk: ja

11. Wilhelminapark 23

Adres: Wilhelminapark 23, Apeldoorn. **Website:** www.parkenbuurt.nl

In 1885, bij de ontwikkeling van De Parken, is deze modelwoning gebouwd om kopers te trekken. De bouw van Talma Elim zorgde bijna voor sloop van het gebouw. Dit werd voorkomen doordat het een gemeentelijk monument werd. De huidige bewoners zijn in 2005, na een interne verbouwing, in de woning getrokken. In de afgelopen jaren hebben zij zich, met beperkte investeringen, gericht op verduurzaming. Ze zijn nu volledig van het gas af. De leefruimtes worden verwarmd met infrarood-discussen, en koken gebeurt op inductie. Voor isolatie van de koude ramen zijn voorzet(schuif)ramen gemaakt.

Let op! Er wordt telkens een groep van maximaal 15 personen binnengelaten.

Openingstijden:

zat 11 tot 13 en 14 tot 17 uur; zon gesloten.

Rolstoeltoegankelijk: nee

12. Logegebouw van vrijmetselaars en weefsters

Adres: Van Hasseltlaan 29, Apeldoorn. **Website:** www.logedeveluwe.nl

Ontdek de Apeldoornse vrijmetselaarstempel, verscholen achter een monumentale villa. Vrijmetselaars gebruiken symbolen uit de bouwwereld en spreken van 'het bouwen aan de tempel van de mensheid'. Architecten Baanders en Wegerif ontwierpen rond 1936 hun programma van de ideale tempel op basis van geometrie. Bekijk in de Apeldoornse tempel (1956) ontwerpen voor verschillende tempels, unieke houten geometrische objecten en een zogeheten tableau van Henk Wegerif. In het logegebouw is een doorlopende videovoorstelling en kun je op zowel zaterdag als zondag aanschuiven bij een boeiende lezing.

Openingstijden:

zat 11 - 17; zon 11 - 17 uur.

Activiteit: lezing zat en zon om 12 en 14 uur.

Rolstoeltoegankelijk: ja

13. Bas Backerlaan 16

Adres: Bas Backerlaan 16, Apeldoorn. **Website:** www.geheugenvanapeldoorn.nl

Deze wit gepleisterde stadsvilla uit 1905, ontworpen door Andries van Driesum, is een prachtig voorbeeld van de over-

gangsarchitectuur in de wijk De Parken. Het rijksmonument valt op door het olijfgroene houtwerk en de felgroen geglazuurde bakstenen. Het pand kent een roerige geschiedenis als Joods kindertehuis en kamerverhuurbedrijf, maar is nu weer in gebruik als gezinshuis. Bewonder de unieke mix van Art Nouveau, Jugendstil en Chaletstijl. De huidige bewoner deelt bovendien graag de beeindruckende resultaten van het verduurzamen van dit monument, waarmee al ruim 50% energiereductie is behaald.

Openingstijden

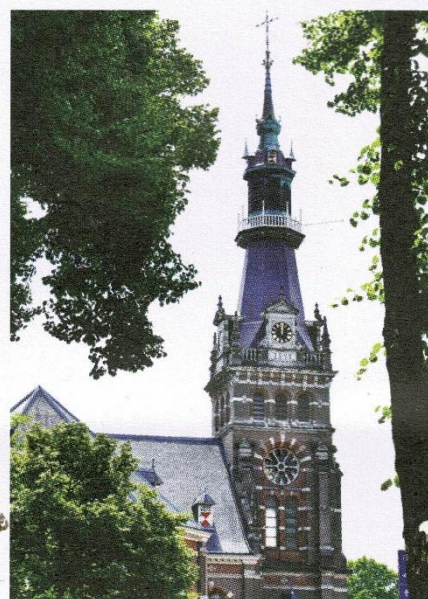
zat 11 - 17; zon 11 - 17 uur.

Rolstoeltoegankelijk: nee

14. Grote Kerk Apeldoorn

Adres: Loolaan 16, Apeldoorn. **Website:** grotekerkapeldoorn.nl

Je bent van harte welkom in de Grote Kerk, een kerk met een rijke geschiedenis en een zichtbaar koninklijk verleden, zoals de toreningang die naar de Koninginnebank leidt, het Wilhelminaraam en het Beatrixraam.

De kerk wordt intensief gebruikt door haar kerkelijke gemeenschap voor zondagsdiensten, maar er vinden ook concerten, tentoonstellingen en evenementen plaats. 's Zomers is de kerk een aantal weekenden open voor liefhebbers van kunst, muziek en de architectuur van het gebouw. Tijdens de Open Monumentendag zijn vrijwilligers aanwezig om te vertellen over de historie van de kerk. Ook zal, het monumentale Bätz-Witte orgel bespeeld worden door (amateur)organisten.

Openingstijden:

zat 11 - 17 uur; zon gesloten

Rolstoeltoegankelijk: ja

15. Het Timpaan

Adres: Koningstraat 10, Apeldoorn. **Website:** www.antiekhuintimpaan.nl

Dit historische pand uit 1820 werd gebouwd als woning voor de lijfarts van Koning Willem I. In het ruim tweehonderdjarige bestaan van dit gebouw vlakbij Paleis Het Loo heeft zich een rijke geschiedenis afgespeeld. Een deel van de woning is opengesteld, waaronder een winkel met antieke poppen en poppenhuizen. Ook kun je het **bijgebouw bezoeken** waar rond 1836 de van de hervormden afgescheiden gereformeerden bijeenkwamen voor hun religieuze "oefening". Tijdens OMD geven de eigenaresse en haar familie informatie over deze geschiedenis met rijk historisch documentatiemateriaal.

Openingstijden:

zat 11 - 17; zon 11 - 17 uur.

Let op: Maximaal 10 personen tegelijkertijd naar binnen.

Rolstoeltoegankelijk: nee

16. Landgoed De Ploeg

Adres: Greutelseweg 61, Wiesel. **Website:** www.landgoeddeploeg.nl

Landgoed de Ploeg is een zeldzame plek waar stilte, geschiedenis en landschap samenkomen.

Het landhuis en de grote schuur zijn in 1911 gebouwd door Louis Joseph Dobbelmann. Drie generaties zetten zich volledig in om het landgoed in zijn geheel te behouden en zorgvuldig te beheren. Het is nog steeds een agrarisch bedrijf met een pensionstal voor pony's en paarden en een mini-camping. In de Grote Schuur wordt het verhaal van het landgoed, inclusief het bewogen oorlogsverleden verteld. Daarnaast zijn er ook een aantal historische voertuigen en agrarische werktuigen te zien.

Openingstijden:

zat 11 - 17; zon 11 - 17 uur.

Activiteit: Optreden van Het Vertelgenootschap: zat en zon elk half uur van 11:30 t/m 16:30 uur.

Rolstoeltoegankelijk: ja

17. De Wenumse Watermolen

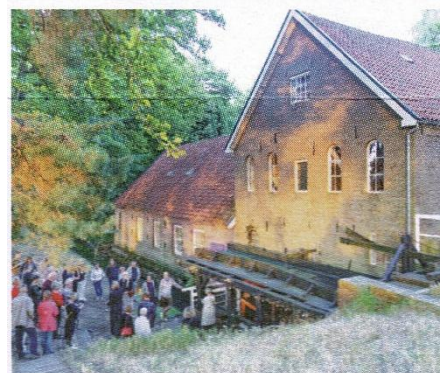
Adres: Oude Zwolseweg 160, Wenum. **Website:** www.dewenumsewatermolen.nl

De Wenumse Watermolen uit 1313 is de oudste nog maalvaardige kopermolen op de Veluwe. Sinds 1858 is de molen ingericht als run- en korenmolen. Het rijksmonumentale complex bestaat uit de molen, een grote molenvijver, een houtgestookte veldoven en een historische rosmolen. Vrijwillige molenaars houden deze bijzondere erfgoedlocatie springlevend. De restauratie is inmiddels afgerond en de molen is sinds eind april weer volop in bedrijf. Bezoek de watermolen en rosmolen met deskundige uitleg van de molenaars. De locatie is bovendien het startpunt van de Wenumse Vijfmolentocht (fiets- en wandelroute) en het Kopermolenpad (Klompepad).

Openingstijden:

zat 11 - 17; zon 11 - 17 uur.

Rolstoeltoegankelijk: ja

18. Molen van Vorderman

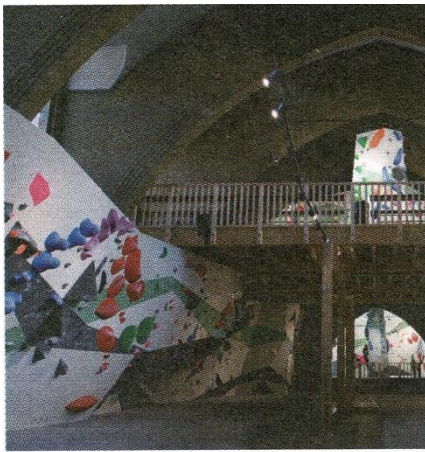
Adres: Marleweg 64,
Wenum-Wiesel.

Dit is de allerlaatste door windkracht aangedreven molen in de gemeente Apeldoorn. De rietgedekte grondzeiler uit 1840 diende oorspronkelijk als poldermolen in Baambrugge, maar maalt sinds 1913 graan in Wenum-Wiesel. Tot 2023 werd de molen gerund door Frits Vorderman, die met zijn 102 jaren de oudste molenaar van Nederland was. De huidige molenaar zal uitleg geven over de geschiedenis, bouw en werking van de molen en de diverse werktuigen, zoals de 'rondsels'. Bij voldoende wind draaien de wieken!

Openingstijden:

zat 11 - 17 uur; zon 11 - 17 uur.

Rolstoeltoegankelijk: nee

19. Boulder Apeldoorn

Adres: Sebastiaanplein 1,
Apeldoorn. **Website:**
www.boulderneoliet.nl/nl/apeldoorn

In de H.H. Fabianus en Sebastianus, zoals de kerk oorspronkelijk heette, wordt nu geboulderd! De kerk werd in 1924 door architect Jan van Dongen gebouwd. Boulderen is een toegankelijke sport voor zowel beginners als gevorderde klimmers. In het middenschip staat een indrukwekkende klimwand, waar zonder touw tegenop geklommen wordt. Laat je verrassen door deze bijzondere setting. Bij de verbouwing is respectvol met het oude interieur omgegaan; veel ornamenten zijn nog zichtbaar. De geschiedenis van het gebouw en het parochieleven is in een kleine expositie te zien. Boulder Apeldoorn is een mooi voorbeeld van de herbestemming van religieus erfgoed naar een nieuwe maatschappelijke functie.

Openingstijden:

zat 11 - 17; zon 11 - 17 uur.

Rolstoeltoegankelijk: ja

20. Politieacademie

Adres: Arnhemseweg 346-348, Apeldoorn. **Website:**
www.politieacademie.nl/over-ons/locaties/apeldoorn-concernlocatie

Het voormalige aartsbisschoppelijke kleinseminarie in Apeldoorn sloot in 1973, en werd vanaf 1975 de Politieacademie. In het rijksmonument uit 1935, ontworpen door architect Jan van Hardeveld, worden politiemensen opgeleid en seminars georganiseerd. Tijdens de Tweede Wereldoorlog diende het gebouw als Duitse kazerne en later als noodhospitaal, na het bombardement op station Apeldoorn. Tussen 2002 en 2010 werd het complex onder leiding van architect Leon Thier gerenoveerd met behoud van het oorspronkelijke karakter. De nieuwe glazen koepel vormt nu een centraal atrium. Via StoryTrail ontdek je de rijke geschiedenis van priesters, politieopleidingen en maatschappelijke veranderingen.

Openingstijden:

zat gesloten; zon 11 - 17 uur.

Rolstoeltoegankelijk: ja

21. Parc Spelderholt

Adres: Spelderholt 9, Beekbergen. **Website:** www.parcspelderholt.nl

Ontdek de rijke historie van Parc Spelderholt! Laat je meenemen door verhalen over oorlog, industrie, verleden en het sociale aspect van het heden. Bezoek de bijzondere expositie in zowel het kasteel als het hotel en wandel met een QR-code langs de diverse karakteristieke panden op het landgoed. Sluit je bezoek ontspannen af op het overdekte terras, waar je kunt genieten van een drankje in een unieke, historische omgeving.

Openingstijden:

zat 11 - 17; zon 11- 17 uur.

Activiteit: Kom luisteren naar Apeldoornse dichters: zat en zon om 13, 14 en 15 uur.

Rolstoeltoegankelijk: ja

22. Hervormde kerk Beekbergen

Adres: Kerkweg 35, Beekbergen. **Website:** www.hervormdegemeentebeekbergen.nl/

De Hervormde Kerk in Beekbergen is het oudste nog bestaande bouwkundige monument in de gemeente Apeldoorn, met wortels in de middeleeuwen.

Het huidige gebouw dateert grotendeels uit de 15e eeuw en is gebouwd in gotische stijl. Kenmerkend zijn de robuuste toren en het sobere interieur. De kerk vervult al eeuwen een centrale rol in het dorpsleven, en wordt nog altijd gebruikt voor kerkdiensten en culturele activiteiten. Restauraties hebben het monumentale karakter behouden en versterkt. Binnenin de kerk bevindt zich trouwens nóg een rijksmonument: het Schilling-orgel of 'Oranje-orgel', met een bijzondere geschiedenis die nauw verbonden is met Apeldoorn en het koningshuis.

Openingstijden:

zat 11 - 17 uur; zon gesloten

Activiteit: Concert Veluwe Cantorij: zat om 13:30 en 14:30
Rolstoeltoegankelijk: ja

23. Ford-museum in de Tullekensmolen

Adres: Tullekensmolenweg 33, Beekbergen. **Website:** www.ford-museum.nl

De monumentale Tullekensmolen (ca. 1535) diende oorspronkelijk als korenmolen aan de Oude Beek. Tegenwoordig herbergt dit bijzondere pand een uniek museum, verspreid over drie verdiepingen. Je vindt er een indrukwekkende collectie rijdende Ford-oldtimers uit de periode 1907-1935, historisch speelgoed, oude motoren en nostalgische huisraad.

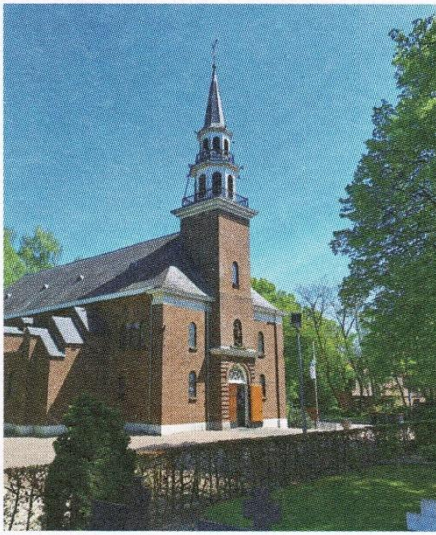

Bezoek het museum en het bezoekerscentrum voor een interessante rondleiding. Er worden demonstraties gegeven met de watermolen. Buiten kun je wandelen langs het waterrad en de vistrap.

Openingstijden:

zat 11 - 17; zon 11 - 17 uur.

Rolstoeltoegankelijk: ja

25. Heilige Antonius Abtkerk

Adres: Hoofdweg 49, Loenen.

Kom kijken in de fraaie Heilige Antonius Abtkerk! Een kerk met een rijke historie. De geschiedenis gaat terug tot een 18e-eeuwse schuilkerk op Kasteel Ter Horst. Kasteelheer Olivier Hackfort liet bij een verbouwing ook een rooms-katholieke kapel inrichten. Met een subsidie van Koning Willem II werd in 1846 de huidige kerk gebouwd. De familie Hackfort schonk hiervoor een pastorie, grond voor de kerk en het kerkhof. In de kerk zijn de speciale herenbanken, die voor de familie Hackfort waren gereserveerd, nog te zien. Kom luisteren naar de verhalen!

Openingstijden:

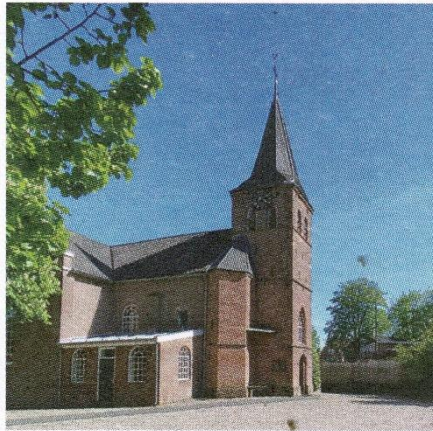
zat 11 - 17; zon 12 - 17 uur.

Activiteit: concert NJO: zon 13, 13:30 en 15 uur.

Rolstoeltoegankelijk: ja

26. Protestantse Kerk Loenen

Adres: Beekbergerweg 7, Loenen. **Website:** www.pknloenenveluwe.nl

Samen met Herberg Den Eikenboom en Kasteel ter Horst vertelt de kerk op de heuvel de geschiedenis van een dorp langs oude handelswegen. Die liepen van het Duitse achterland naar belangrijke havens aan de voormalige Zuiderzee.

De naam Olivier Hackfort (1602-1665) is onlosmakelijk met Loenen én met deze kerk verbonden. De familiegrafkelder bevindt zich in de kerk. Ook het rouwbord van Elisabeth Maria Hackfort († 1711) heeft na een eeuwenlange zwerftocht in 2022 weer haar plek in de kerk gekregen. Achter de wapens, krullen, knopen en kwasten op dit unieke bord schuilt een lang verhaal over Loenen. Tot 1900 heeft de familie Hackfort (of: Hacfort) haar stempel gedrukt op het burgerlijk en kerkelijk leven van Loenen.

Openingstijden:

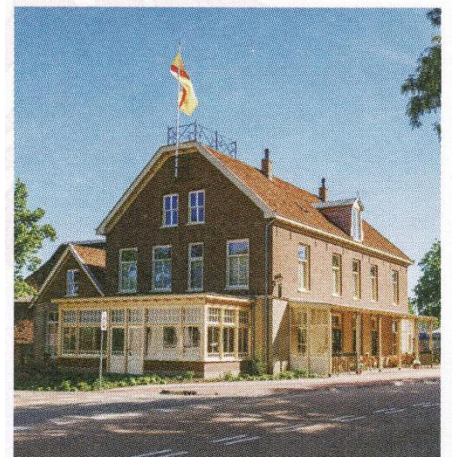
zat 11 - 17; zon 12 - 17 uur.

Rolstoeltoegankelijk: ja

27. Herberg Den Eikenboom

Adres: Beekbergerweg 2, Loenen. **Website:** www.deneikenboom.nl

Na een ingrijpende restauratie staat Herberg Den Eikenboom uit 1803 er mooier bij dan ooit. Het heeft Loenen zijn sociale ziel teruggegeven. Tijdens de Open Monumentendagen kun je het hele gebouw bekijken, inclusief één slaapkamer en de zolder. Bij het VVV-informatiepunt kun je te weten komen wat er in de omgeving te beleven valt.

Openingstijden:

zat 11 - 17; zon 11 - 17 uur.

Activiteiten

- Optreden sixtieskoor
- Rock Oud Loud: zat 14 uur.
- Documentaire over de rol van de dorpsheerberg in het gemeenschapsleven van Loenen: zat om 12, 16 en 20; zon om 12, 14 en 16 uur.

Rolstoeltoegankelijk: ja

28. Papierfabriek De Middelste Molen

Adres: Kanaal Zuid 497,
Loenen. **Website:**
www.demiddelstemolen.nl

Dit ruim 400 jaar oude rijksmonument is de enige fabriek in Nederland waar nog met een authentiek waterrad en stoommachine papier wordt gemaakt.

Op duurzame wijze worden hier verrassende grondstoffen, zoals spijkerbroeken, riet en geldsnippers, tot hoogwaardig papier verwerkt. Bezoek de historische papierfabriek en aanschouw het ambachtelijke productieproces, dat het hele weekend doorlopend in bedrijf is. Breng ook een bezoek aan de unieke papierwinkel.

Openingstijden:
zat 11 - 17; zon 11 - 17 uur.
Rolstoeltoegankelijk: ja

29. Nationaal Ereveld Loenen

Adres: Groenendaalseweg 64,
Loenen. **Website:**
www.oorlogsgravenstichting.nl

Nationaal Ereveld Loenen vormt de serene laatste rustplaats voor bijna 4.000 Nederlandse militairen en burgerslachtoffers uit de Tweede Wereldoorlog en latere vredesmissies. De graven liggen op indrukwekkende wijze verspreid langs de paden in de Veluwe bossen. Bezoek gratis de aangrijpende tentoonstelling 'Oog in Oog'. Daarnaast start er elk halfuur een gratis rondleiding over het ereveld, waarbij gidsen de bijzondere verhalen achter de slachtoffers delen.

Openingstijden:
zat 11 - 17; zon 11 - 17 uur.
Activiteit:
Rondleiding: elk half uur tussen
11 en 15 uur.
Rolstoeltoegankelijk: ja

OPTREDENS EN RONDLEIDINGEN DOOR PARTNER-ORGANISATIES

Naam	Link	Locatie	Tijden
Orkest de Ereprijs		#2 Ketelhuis, Nettenfabriek	Zat repetities gedurende de dag.
Dichters		#21 Parc Spelderholt	Beide dagen 13.00, 14.00 en 15:00 uur.
Het Apeldoorns Gidsen Collectief		#4 Atoombunker Brinklaan	Toegang doorlopend, onder leiding van gidsen
Muziekkring De Veluwse Cantorij		#22 Hervormde Kerk Beekbergen	Zat om 13.30 en 14.30 uur.
Rock OuD Loud		#27 Herberg Den Eikeboom	Zat om 14.00 uur.
Stichting Veteraan Autobussen		OMD-pendelbussen van Station naar Loenen	Zie de dienstregeling elders op de kaart.
NJO		#25 Loenen Heilige Antonius Abtkerk	Zon 13:30 en 15:00 uur.
Vertelgenootschap Apeldoorn		#16 Landgoed De Ploeg	Zat en zon elk half uur van 11.30 t/m 16.30 uur.

Check de actuele aanvangstijden op: www.monumentendagenapeldoorn.nl/

Muziekkring De Veluwse Cantorij:

De Veluwse Cantorij is een Apeldoorns kamerkoor bestaande uit geschoolde amateurszangers o.l.v. Loes Egbers. Het programma van de concerten ligt in de kerk klaar voor bezoekers.

Optreden Apeldoornse dichters

Bas Langereis en voormalige stadsdichters Willem Bierman, Aad van der Waal en Peter-Jan de Wilde lezen eigen werk. Zij vatten het leven samen in gedichten, (on) zinnige verhalen en overpeinzingen waarbij ook wel degelijk te lachen valt. Deze schrijvers uit Apeldoorn lopen al jaren mee in diverse circuits. Het is dan ook niet overdreven te zeggen dat zij het thema

van de Open Monumentendagen van dit jaar zeker geen geweld aandoen.

Informatiekraam VOA, SAM & EPA in KSG:

Tijdens de Open Monumentendagen vormt het historische KSG Wereldcollege aan de Jhr. Mr. G.W. Molleruslaan 42 het centrale ontmoetingspunt voor iedereen met een hart voor de geschiedenis van Apeldoorn. In de school vind je de speciale informatiekramen van de VOA (Vereniging Oud Apeldoorn), SAM (Stichting Apeldoornse Monumenten) en het EPA (Erfgoed Platform Apeldoorn). Loop vooral even binnen om historisch beeldmateriaal te bekijken en in gesprek te gaan over het rijke erfgoed en de monumenten die onze stad rijk is!

Dienstregeling pendelbus, zaterdag 12 september

Locatie naam	Bus 1	Bus 2	Bus 1	Bus 2	Bus 1	Bus 2	Bus 1	Bus 2
Station Apeldoorn	10.30	11.30	12.30	13.30	14.30	15.30		
Spelderholt	10.50	11.50	12.50	13.50	14.50	15.50	16.50	17.50
PK Beekbergen	11.00	12.00	13.00	14.00	15.00	16.00	17.00	18.00
Tullekensmolen	11.05	12.05	13.05	14.05	15.05	16.05	17.05	18.05
Ruitersmolen	11.10	12.10	13.10	14.10	15.10	16.10	17.10	18.10
RK Kerk Loenen	11.20	12.20	13.20	14.20	15.20	16.20	17.20	18.20
PKN Kerk Loenen	11.20	12.20	13.20	14.20	15.20	16.20	17.20	18.20
Den Eikenboom	11.20	12.20	13.20	14.20	15.20	16.20	17.20	18.20
Ereveld Loenen	11.30	12.30	13.30	14.30	15.30	16.30	17.30	18.30
Station Apeldoorn	12.00	13.00	14.00	15.00	16.00	17.00	18.00	19.00

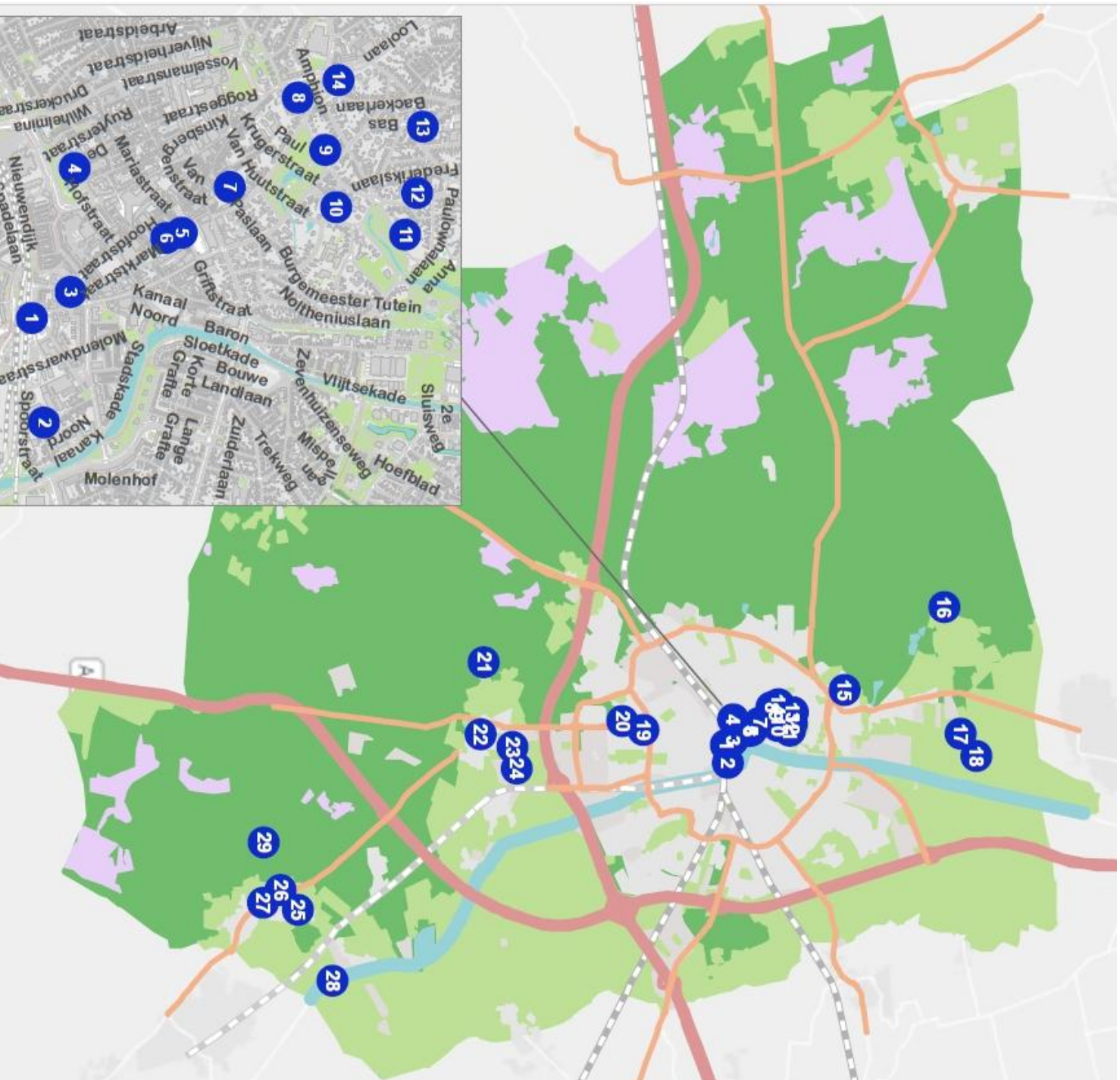
Bus 1 = Historische Dieselbus, Bus 2 = Historische bus op Biodiesel

Dienstregeling pendelbus, zondag 13 september

Locatie naam	Bus 1	Bus 2	Bus 1	Bus 2	Bus 1	Bus 2	Bus 1	Bus 2
Station Apeldoorn	10.30	11.30	12.30	13.30	14.30	15.30		
Politieacademie	10.40	11.40	12.40	13.40	14.40	15.40	16.40	17.40
Spelderholt	10.50	11.50	12.50	13.50	14.50	15.50	16.50	17.50
Tullekensmolen	11.05	12.05	13.05	14.05	15.05	16.05	17.05	18.05
Ruitersmolen	11.10	12.10	13.10	14.10	15.10	16.10	17.10	18.10
RK Kerk Loenen		12.20	13.20	14.20	15.20	16.20	17.20	18.20
PKN Kerk Loenen		12.20	13.20	14.20	15.20	16.20	17.20	18.20
Den Eikenboom	11.20	12.20	13.20	14.20	15.20	16.20	17.20	18.20
Ereveld Loenen	11.30	12.30	13.30	14.30	15.30	16.30	17.30	18.30
Station Apeldoorn	12.00	13.00	14.00	15.00	16.00	17.00	18.00	19.00

Bus 1 = Historische Dieselbus, Bus 2 = Historische bus op Biodiesel

LEGENDA

- 1 Station Royaal
- 2 Ketelhuis Nettenfabriek
- 3 Onze Lieve Vrouwekerk
- 4 Brinklaan Atoombunker
- 5 Panama Pakhuis
- 6 La Bizotterie, Grote Markthof
- 7 Menorah (Minerva Theater)
- 8 Evangelisch-Lutherse Kerk
- 9 Mr. van Rhemenslaan 11
- 10 KSG Wereldcollege
- 11 Wilhelminapark 23
- 12 Logegebouw van vrijmetselaars en weefsters
- 13 Bas Backerlaan 16
- 14 Grote Kerk Apeldoorn
- 15 Het Timpaan
- 16 Landgoed De Ploeg
- 17 De Wenumse Watermolen
- 18 Molen van Vorderman
- 19 Boulder Apeldoorn (Fabianus- en Sebastianuskerk)
- 20 Politieacademie
- 21 Parc Spelderholt
- 22 Hervormde Kerk
- 23 Automuseum in de Tullekensmolen
- 24 De Ruitersmolen
- 25 Heilige Antonius Abtkerk
- 26 Protestantse Kerk
- 27 Herberg Den Eikenboom
- 28 Papierfabriek De Middelste Molen
- 29 Nationaal Frevelid

Mystery Monument Diner

Wil je een Apeldoorns monument ontdekken op een unieke manier? Dan is het Mystery Monument Diner echt iets voor jou. Een avond culinair genieten van een heerlijk 3-gangendiner op een (nog) geheime, monumentale plek. En tijdens het diner leer je alles over de geschiedenis van de locatie. Deze complete avond uit wordt georganiseerd in het kader van de Open Monumentendagen op vrijdag 11, zaterdag 12 en zondag 13 september, van 18:00 tot 22:00 uur (tijden onder voorbehoud). Het Mystery Monument Diner vindt plaats op een prachtige, onverwachte, monumentale locatie. De tafels zijn gedekt en de bijzondere verhalen van het monument vormen de rode draad van de avond. Laat je onderdompelen in de sfeer van weleer! De locatie blijft elk jaar tot op de dag zelf geheim. En steeds is er de vraag: Waar zou het dit jaar gaan gebeuren? Ben je benieuwd

geworden? Volg ons op Facebook of Instagram (@mysterymonumentdiner) en houd de lokale media in de gaten. Of reserveer direct een plaats,

want wacht niet te lang, er is maar een beperkt aantal plekken per avond beschikbaar. Deelname aan het diner kost € 65,00 per persoon, bij de inschrijving te voldoen. Je kunt reserveren via onderstaande QR-code. Na je reservering krijg je alle praktische informatie op de dag van het diner.

Toegankelijkheid: Geschikt voor alle leeftijden. De locatie is in principe goed toegankelijk, maar we gaan er wel van uit, dat je je tijdens het diner kunt verplaatsen.

COLOFON

Comité Open Monumentendagen Apeldoorn Samenstelling per juli 2026

- Ben Mouw, voorzitter; tevens voorzitter Erfgoedplatform Apeldoorn
- Josée Hulshof, tevens voorzitter van de Stichting Apeldoornse Monumenten
- Jacqueline Hautus, namens gemeente Apeldoorn
- Carin Reinders, namens CODA
- Monique van den Camp, locatiecoördinator
- Johan Gortworst, locatiecoördinator
- Hans Hogenbirk, beheerder website
- Marit Oosting, coördinator vrijwilligers en redactie

Eindredactie

- Herma van Eijk, Stichting Apeldoornse Monumenten

Bronnen

- Eigenaren/gebruikers/beheerders van de opengestelde locaties
- Geheugen van Apeldoorn
- Stichting Apeldoornse Monumenten
- CODA Archief
- Gemeente Apeldoorn
- Wikipedia en andere internetbronnen

Foto's: beschikbaar gesteld door o.a. deelnemende locaties, CODA Beeldbank en gemeente Apeldoorn (Rob Voss en Sven Scholten). De redactie streeft ernaar om het copyright te vermelden op/bij de foto's waarvoor dit van toepassing is.

Plattegrond

Gemeente Apeldoorn,
Team Informatie & Gegevensdiensten

Vormgeving en opmaak

DeBlijeFabriek | Concept & formats

Druk

Aforma

Oplage

6.000 exemplaren

Uitgave

Augustus 2026

Kijk voor actuele info op:

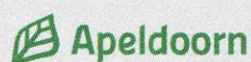
monumentendagenapeldoorn.nl

De Open Monumentendagen Apeldoorn worden mede mogelijk gemaakt door financiële ondersteuning vanuit Gemeente Apeldoorn en Apeldoorn Partners.

CODA

Bezoek aan locaties, gebruik van pendelbussen en deelname aan activiteiten is op eigen risico.